

โรคชิคุนกุนยา (Chikungunya)

โรคชิคุนกุนยา (Chikungunya) หรือโรคไข้ปวดข้อยุงลายเป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัสซึ่งถูกแพร่กระจายโดยยุงลายสวย (Aedes albopictus) และยุงลายบ้าน (Aedes aegypti) ส่งผลกระทบต่อคนทุกเพศ ทุกวัยแม้กระทั่งเด็กเล็ก มีอาการคล้ายคลึงกับโรคไข้เลือดออก แต่โรคไข้เลือดออกจะรุนแรงมากกว่า โรคชิคุนกุนยามักไม่เป็นอันตรายร้ายแรงต่อชีวิต แต่ผู้ป่วยบางรายอาจมีอาการปวดข้อเรื้อรังต่อเนื่องเป็นเดือนหรือเป็นปี ทำให้ถูกวินิจฉัยผิดว่าเป็นโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ได้เช่นกัน

โรคชิคุนกุนยากับเด็ก

ฤดูฝนหรือหน้ามรสุมเป็นช่วงที่มียุงลายชุกชุมที่สุด ยุงลายออกดูดเลือดในเวลากลางวัน ดังนั้นเด็กจึงเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการถูกยุงลายกัดเพราะเด็กมักเล่นนอกบ้านหรืออยู่ที่โรงเรียน นอกจากนี้เด็กแรกเกิดยังอาจติดเชื้อโรคชิคุนกุนยาจากมารดาได้

อาการของโรคชิคุนกุนยาในเด็ก

ถึงแม้ส่วนใหญ่แล้วเด็กจะมีอาการไม่รุนแรงเท่าในผู้ใหญ่ แต่ความรุนแรงของโรคแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล เมื่อเด็กถูกยุงลายที่มีเชื้อชิคุนกุนยากัด จะมีระยะฟักตัวของโรค 2-5 วัน และเมื่อครบระยะฟักตัว เด็กอาจมีอาการดังต่อไปนี้

- ไข้ขึ้นสูงโดยเฉียบพลัน อาจสูงถึง 40 องศาเซลเซียส อาการไข้จะลดลงภายในเวลา 2-3 วัน
- ปวดกล้ามเนื้อและปวดบวมตามข้อ มักมีอาการปวดหลายข้อพร้อมกัน
- มีผื่นแดงเล็กๆตามตัวหรืออาจมีผื่นแดงเล็กๆตามแขนขาได้
- เบื่ออาหาร
- **ปวดศีรษะ**
- คลื่นไส้และอาเจียน
- ท้องเสีย
- อ่อนล้าและปวดกระบอกตา
- **ตาแดง**
- ข้อติดขัด เจ็บปวดบริเวณข้อมือและข้อเท้า

อาการที่พบได้ไม่บ่อยนักของโรคซิคุนคุนยา คือ ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนต่อดับ ไตและหัวใจ

ความแตกต่างระหว่างโรคซิคุนคุนยากับโรคไข้เลือดออก

ผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสซิคุนคุนยาจะมีไข้สูงขึ้นอย่างเฉียบพลันกว่าโรคไข้เลือดออกและระยะเวลาของไข้สั้นกว่าประมาณ 2 วัน ในขณะที่ไข้เลือดออก ไข้จะลดลงในเวลาประมาณ 4 วัน และไวรัสซิคุนคุนยาไม่ทำให้พลาสมารั่วออกนอกเส้นเลือด ผู้ป่วยส่วนใหญ่จึงไม่เกิดอาการช็อค นอกจากนี้ผู้ป่วยสามารถมีผื่นแดงเป็นปื้นและตาแดงได้บ่อยกว่าไข้เลือดออก รวมถึงพบอาการปวดตามตัว ตามข้อได้มากกว่า

การวินิจฉัยโรคซิคุนคุนยา

การวินิจฉัยที่ดีที่สุดคือ การเจาะเลือดผู้ป่วยส่งห้องปฏิบัติการเพื่อช่วยยืนยันการวินิจฉัย

การรักษาโรคซิคุนคุนยาในเด็ก

โรคนี้มักจะหายเองและยังไม่มียาเฉพาะสำหรับการรักษา รวมถึงไม่มีวัคซีนป้องกัน ดังนั้นวิธีการรักษาจึงเป็นการรักษาตามอาการ ดังนั้นสิ่งที่ผู้ปกครองทำได้คือการดูแลให้เด็ก

- พักผ่อนและนอนหลับอย่างเพียงพอ อย่าให้ร่างกายขาดน้ำและพักผ่อนอยู่กับบ้าน
- กินอาหารที่ดีต่อสุขภาพ เช่น ผักและผลไม้ที่อุดมด้วยวิตามินและแร่ธาตุเพื่อให้เด็กฟื้นตัวจากโรคได้เร็วยิ่งขึ้น
- เช็ดตัวเด็กด้วยน้ำสะอาดเป็นระยะเพื่อลดไข้
- กินยาตามที่แพทย์สั่ง

การป้องกันโรคซิคุนคุนยา

มารดาที่ตั้งครรภ์ควรดูแลสุขภาพให้แข็งแรงและหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค นอกจากนี้ผู้ปกครองสามารถป้องกันโรคซิคุนคุนยาให้ห่างไกลจากเด็กได้ด้วยวิธีการดังนี้

- เก็บบ้านให้สะอาด ป้องกันไม่ให้มีมดแมลงเป็นที่เกาะพักของยุง

- ระวังไม่ให้มีน้ำท่วมขัง เก็บเศษขยะไม่ให้เปื้อนแหล่งเพาะพันธุ์ยุง
- ควรให้เด็กเล่นนอนในมุ้งหรือห้องที่มีมุ้งลวดเพื่อป้องกันยุง
- ให้เด็กสวมใส่เสื้อผ้าที่มิดชิด เช่น เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวเพื่อป้องกันยุงกัด
- ใช้ยากันยุง แต่ควรระมัดระวังไม่ใช้กับเด็กเล็กจนเกินไปและใช้ให้ถูกวิธี

ถึงแม้โรคชิคุนกุนยามักจะไม่ร้ายแรงจนถึงแก่ชีวิต แต่สามารถทำให้เกิดอาการเจ็บปวดรุนแรง
ดังนั้นการป้องกันไว้ก่อนจึงเป็นสิ่งที่ดีที่สุด

สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่
อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง